

OZVĚNY SMIDARSKA

LISTOPAD 94
CENA 4,- Kč

10

Z OBSAHU ČÍSLA: Slovo starosty x Volby 94 X Závod "Loučňohorská šlapka" X Ze Smidar a okolí - seriál F.Vaníčka X Historické okénko X Osmdesátiny učitele Šimka X Setkání s hrdinou - F.Vrána X Matrika X Křížovka

Slovo starosty

Končí volební období a proto je nutné připomenout a zhodnotit činnost obecního úřadu za uplynulá čtyři léta.

Prvořadý úkol bylo zvládnout úkoly přeměny společnosti v demokratické podmínky, které byly nastoleny po roce 1989. Bylo to velmi náročné, ale myslím, že OÚ pracoval zdárně, i když někteří občané ještě nedocenili význam změny a stále ještě jejich myšlení zůstává staré.

Hlavním nosným programem OÚ bylo dokončení rozestavěného vodovodu ve Smidarech a zprovoznění devastované Sokolovny. S nástupem nové ekonomické reformy a později rozdělením republiky byla situace po stránce finanční velmi složitá a vyžadovala značného úsilí, aby vedle běžných finančních záležitostí /chod OÚ - školství/ byly splněny další důležité akce.

Jak již všichni známe, vylčené úkoly byly splněny a bylo uskutečněno a provedeno ještě mnohem více. Na zlepšení životního prostředí a vzhledu obcí bylo vynaloženo 9 mil.Kč.

Byla zavedena pečovatelská služba pro důchodce, kteří nemají patřičné zázemí. V započaté práci je bezpodmínečně nutné pokračovat a vytvářet stále lepší podmínky pro všechny občany.

Děkuji všem členům zastupitelstva za vykonanou práci, rovněž i občanům, kteří přispěli svým dílem ke zlepšení žití nás všech.

Jan Šefara

Výsledky voleb v obci Smidary

Celkový počet osob zapsaných do výpisu ze seznamu voličů .....

Počet voličů, kterým byla vydána úřední obálka .....

Počet odevzdaných úředních obálek .....

Kontrolní číslo - NEVYPLŇOVATI .....

		1	1	1	7
			8	0	8
			8	0	8

Jména kandidátů, kteří byli zvoleni do zastupitelstva a na kandidátce které volební strany byli uvedeni (podle volebních obvodů):

Poř. číslo	Voleb. obvod	Volební strana		Zvolený kandidát	
		Číslo	Název	Poř. na k. list.	Jméno a příjmení, datum narození
1	1	53	Občanská demokr. strana	2	Dana Draštíková, 8.9.1959
2	1	53	Občanská demokr. strana	1	Jan Šefara, 21.5.1936
3	1	53	Občanská demokr. strana	3	Luďmila Zubzandová, 4.6.1946
4	1	53	Občanská demokr. strana	4	Emil Kazda, 17.5.1928
5	1	53	Občanská demokr. strana	5	Ladislav Vaníček, 29.3.1954
6	1	53	Občanská demokr. strana	6	Jaromír Vraštil, 17.10.1948
7	1	53	Občanská demokr. strana	7	Hana Špinková Mgr., 6.12.1967
8	1	53	Občanská demokr. strana	8	Marie Mašindová, 10.11.1936
9	1	53	Občanská demokr. strana	9	Štěpán Kučera, 27.10.1935
10	1	53	Občanská demokr. strana	10	Stanislav Blaha Ing., 2.7.1963
11	1	17	Hnutí zemědělců	1	Vladislav Baran, 7.1.1959
12	1	801	Nezávislý kandidát	1	Jana Šedivá, 18.12. 1951
13	1	804	Nezávislý kandidát	1	Josef Gracík, 14.10.1933
14	1	803	Nezávislý kandidát	1	František Draštík, 25.2.1952
15	1	806	Nezávislý kandidát	1	Josof Janeček, 28.3.1949

Jména náhradníků jednotlivých volebních stran (podle volebních obvodů):

Voleb. obvod	Volební strana		Náhradník		
	Číslo	Název	Pořadí	Poř. na k. list.	Jméno a příjmení, datum narození
1	53	Občanská demokr. strana	1	11	Jaroslav Marek, 15.5.1955
1	53	Občanská demokr. strana	2	12	Jaroslav Růžička, 13.2.1955
1	53	Občanská demokr. strana	3	13	Pavel Žampa, 4.10.1955
1	53	Občanská demokr. strana	4	14	Milan Medek, 8.2.1974
1	53	Občanská demokr. strana	5	15	Jana Deylová, 21.8.1953
1	17	Hnutí zemědělců	1	2	Jiří Vodák Ing., 24.7.1955

HLASOVACÍ LÍSTEK

OBEC SMIDARY

PRO VOLBY DO ZASTUPITELSTVA OBCE

DNE 18. A 19. LISTOPADU 1994

DO ZASTUPITELSTVA OBCE SE VOLÍ

15 ČLENŮ ZASTUPITELSTVA

VOLEBNÍ OBLAST č. 1

SUMARIZACE POČTU HLASŮ, ZÍSKANÝCH JEDNOTLIVÝMI KANDIDÁTY

5852 Občanská demokratická strana 491 1. Jan ŠEFARA 58 let, starosta obce Smidary, bezp. 602 2. Dana DRASTIKOVÁ 35 let, zdr. sestra, Smidary, bezp. 481 3. Ludmila ZUBZANDOVÁ 48 let, ředitelka MŠ, Smidary, bezp. 322 4. Emil KAZDA 66 let, duchodce, Červenéves, bezp. 419 5. Ladislav VANÍČEK 40 let, malíř pokojů, Křibov, bezp. 406 6. Jaromír VRASTIL 46 let, soukř. zem., Červenéves, bezp. 358 7. Hana ŠPINKOVÁ, Mgr. 27 let, učitelka ZŠ, Smidary, bezp. 397 8. Marie MAŠINDOVÁ 58 let, duchodkyně, Smidary, bezp. 342 9. Štěpán KUČERA 59 let, soukř. zem., Smidary, bezp. 314 10. Stanislav B. AHA, Ing. 31 let, učitel SZeŠ, Smidary, ODS 400 11. Jaroslav MAREK 39 let, opravář, Červenéves, bezp. 393 12. Jaroslav RŮŽIČKA 39 let, předseda ZD, Červenéves, bezp. 354 13. Pavel ŽAMPA 39 let, obkładač, Křibov, bezp. 236 14. Milan MEDEK 20 let, seřizovač, Smidary, ODS 304 15. Jana DEYLOVÁ 41 let, učitelka MŠ, Smidary, bezp.	332 Hnutí zemědělců 192 1. Vladislav BARAN 35 let, zooteknik, Smidary, bezp. 140 2. Jiří VODAK, Ing. 39 let, ošetř. skotu, Smidary, LSNS	Nezávislý kandidát 396 1. Jana ŠEDIVÁ 43 let, vychovatelka, Loučná Hora, bezp. Nezávislý kandidát 214 1. Václav ALBRECHT 39 let, nástrojář, Červenéves, bezp. Nezávislý kandidát 341 1. František DRAŠTIK 42 let, dělník, Loučná Hora, bezp. Nezávislý kandidát 211 1. Olga ROHLÍČKOVÁ 28 let, dělnice, Červenéves, bezp.	Nezávislý kandidát 295 1. Josef GRACÍK 61 let, duchodce, Chotěbice, bezp. Nezávislý kandidát 224 1. Rudolf ŠTAJER 34 let, zedník, Loučná Hora, bezp. Nezávislý kandidát 295 1. Josef JANEČEK 45 let, stř. zamestník, Červenéves, bezp.

Ustavující zasedání nového obecního zastupitelstva se koná v úterý
29.11.1994 v 18,00 hod. v zasedací místnosti OÚ ve Smidarech.

Středisková knihovna ve Smidarech vás zve k návštěvě !

Ke dni 20.11.94 má naše knihovna 165 stálých čtenářů. Mají možnost si vybrat z 10 060 knih našeho knižního fondu a z 5 000 knih výměnného souboru. Knihy se doplňují o novinky každých 14 dní až do vyčerpání finančního limitu pro rok 1994.

Kromě krásné literatury máte možnost si zapůjčit i hodnotné knihy naučné a množství různých časopisů. Dospělé jistě zaujme Svět motorů, Zápisník, Praktická žena, Tina, Žena a móda, Burda aj. Děti vždy čekají na nové číslo ABC, Brava a Mateřídoušky.

Přijďte i vy se k nám podívat a vypůjčit si něco zajímavého.

Knihy i časopisy půjčujeme:

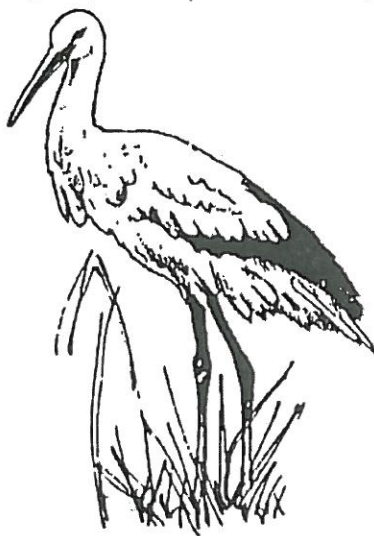
v úterý 9,00 - 17,30 hodin
v pátek 9,00 - 16,00 hodin

Hana Horáková
knihovnice

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

CIDLINA OPĚT ŽIJE

A nejenom v myslí dříve narozených. Ti většinou mladší skryté kouzlo této v nedávné minulosti umírající řeky začínají pozvolna objevovat. Pod kamennými jezy v provzdušněných proudcích udlívá mnohé típy početných hejn plotic a perlinů. Co však rybářské odborníky překvapuje je druhově poměrně bohatý výskyt sladkovodních ryb. To zde dříve nebylo, neboť voda vykazovala vysoké znečištění a tím i nízkou hladinu kyslíku. Logickým výsledkem zcela neutěšeného stavu bylo vymizení pestré řady vodních organismů. S potěšením se nám podařilo dokázat přítomnost i ryb náročných na kyslíkatost vody. Snížené obsazení toku představují zejména tyto druhy: úhoř a okoun říční, mřenka mramrová, kapr a karpas obecný, ouklej obecná, perla ostrobílečná, hrouzek obecný, lín obecný, jelec tloušť, štika obecná atd. Na tomto malém kousku přírody spatříte také další běžné zástupce vodní i suchozemské flóry a fauny.

Čtenář by se mohl zeptat, co bylo příčinou oné náhlé potěšující změny. Zásadní roli zde sehrálo zprovoznění čistírny odpadních vod v Novém Bydžově. Zejména zachycení hrubých organických nečistot znamená snížení zatížení říční vody látkami způsobujícími nežádoucí úbytek kyslíku. Nyní jsme svědky zajímavého úkazu: proud čisté vody odplavuje z říčního dna nánosy bahna a obnažuje písčité podloží. Dochází ke značnému zlepšení hygieny vodního prostředí, které živočichům prospívá. Můžeme proto s upřímnou radostí v srdci konstatovat, že lidé, kteří svojí lhostejností a bezohledností řece život téměř vzali, jí nyní do života pozvolna navrací. Kéž by tomu tak bylo pokaždé. Jedlně tak budeme mít naději na další přežití přírody a s ní i celého

lidského rodu.

Ing. Jiří Drybčák
Chlumecký zpravodaj

SDH LOUČNÁ HORA

III. ROČNÍK CYKLISTICKÉHO ZÁVODU

LOUČNOHORSKÁ ŠLAPKA

ČASOVKA JEDNOTLIVCŮ NA 17,8

Dne 17.9.1994 se konala již tradiční cyklistická soutěž Loučnohorská šlapka. Tentokrát se jí zúčastnilo celkem 57 závodníků. Soutěžilo se ve dvou kategoriích.

I. kategorie: děti do 14 let, okruh 8,6 km - 3 děvčata a 10 chlapců

II. kategorie: dospělí - 44 účastníků /25 amatérů, 17 registrovaných v klubech/

Nejstarším účastníkem závodu byl DOLEŽAL FRANTIŠEK z CYKLOSPORTU KOLÍN, který se narodil v r.1942. Umístil se ze 17 registrovaných na 14.místě. Závodu se zúčastnil i náš největší sponzor p. Bohumil SCHÄFER z Nového Bydžova, majitel firmy SCHÄFER & CO, která se zabývá opravami, prodejem a distribucí jízdních kol. Společně s ním, přijel i jeho přítel, známý reprezentant v cyklistice, pan MILOŠ FIŠERA. Letošní ročník byl po technické stránce velmi kvalitně zabezpečen. Pořadatelé děkují všem sponzorům, kterými byli: SCHAFER & CO, hostinec "U PREMIÉRA" - Pavel Pícek, Miloš Kopecký - obchodní činnost, Obecní úřad Smidary, ZD Smidary se sídlem v Červeněvsi, ZD vlastníků Smidary, Správa a údržba silnic Hradec Králové - Plačice.

Radoslav Břízek

MUŽI			
VÝSLEDKOVÁ LISTINA KATEGORIE AMATÉŘI			
	JMÉNO	KLUB	VÝSLEDNÝ ČAS
1.	PETRAŇ Luboš	—	29:18:0
2.	ORT Pavel	-	29:34:7
3.	PETRAŇ Bohuslav	-	29:43:8
4.	MATEJKA Miloš	-	30:30:4
5.	ZOFAK Jan	—	30:36:8
6.	SCHÄFER Bohumil	-	30:50:3
7.	SŮREK Milan	-	31:02:1
8.	BŘÍZEK Radoslav	-	31:24:3

VÝSLEDKOVÁ LISTINA KATEGORIE DĚTI - CHLAPCI

	JMÉNO	KLUB	VÝSLEDNÝ ČAS
1.	KOZEL JIŘÍ		15:47
2.	BRÍZEK MARTIN		17:48
3.	KŘÍŽ MICHAL		17:53
4.	ŘEHÁČEK JOSEF		18:45
5.	ČERNÝ JIŘÍ		18:33
6.	ČOŘEL JAN		19:21
7.	BOLÍVEK LUKAŠ		19:23
8.	POKRLÍDA KAREL		20:28
9.	ŽAL TONÁŠ		22:40
10.	DERECH LUKAŠ		NEDODAVČIL
11.			
12.			- DÍVKY
13.	(1) HAKOVA MARTINA		23:33
14.	(5) PŘIBYZLOVA LENKA		24:06
15.	(3) DERECHOVÁ PEIRA		30:21

VÝSLEDKOVÁ LISTINA KATEGORIE MUŽI REGISTRUVANÍ

	JMÉNO	KLUB	VÝSLEDNÝ ČAS
1.	DANIS Roman	JISKRA NOVÝ BYDŽOV	25:59:2
2.	VÁVRA Jiří	SKP HR. KRAJOVÉ	26:22:8
3.	VÁVRA Jan	SKP HR. KRAJOVÉ	26:26:9
4.	MUZÍK Pavel	SKP Páduhice	26:42:9

PRUBĚŽNÁ LISTINA ŽENY

ST. ČÍSLO	JMÉNO		ČAS DOJEZDU	VÝSLEDNÝ ČAS	POŘADÍ
15.	ŠOURKOVÁ Michala	28	1:02:38:5	34:38:5	2
16.	LANDOVÁ Kateřina	30	1:03:36:8	33:36:8	1

PHDr. František Vaníček

ZE SMIDAR A OKOLÍ

Všem, kdo mají rádi Smidary

Kaprovka

Věnováno památce Karla Zmátlíka

Do smrti smřloucí, Kaprovko moje milá,
uličko dětství a mládí mého, na tebe
nezapomenu.

Karel Zmátlík

Dnes si nalejeme pár doušků z jiného soudku. Nahlédneme do nedávné minulosti jedné ze známých smidarských ulic. Tak nedávné, že se zdá k nevíře, jak se to všechno vytrátilo.

K a p r o v k a, to vám byla lichá a klidná ulice, to byste koukali, ta by se vám líbila, měla zvláštní, až starosvětskou atmosféru.

Nebyl tam ruch, jaký jsme znali z jiných smidarských ulic a náměstí, kde skoro v každém domě byl obchod nebo jiná živnost, pekařství, řeznictví, hospody, koloniální obchody, cukrárny, drogerie, knihkupectví a papírnictví, holičství a kadeřnictví, prodejna hol, obuvnické provozovny, truhlářství, kovárna, oděvní obchod a galanterie, pánská a dámská krejčovství, prodejna a oprava elektrospolřebičů, zelinářství, lékařské ordinace, opravářské dílny a výrobní podniky, železářství, hodinářství a klenotnictví, prodej a oprava kol, sokolovna s biografem, pošta, radnice s městským úřadem, dvě školy, dvě textilní továrny, dva mlýny a velkostatek. Z Doufám, že nám promine, že jsme byli tak detailní, to kvůli nepřehlednému kronikáři Smidar. A vito, že jsme z té doby napačftali přes sto živností, obchodů, podniků, dílen, řemeslnických provozoven? Možná, že jich bylo i více.

Tam po hlavní silnici sjezděla auta, o nedělích tudy láhli lidé na fotbalové zápasy na hřišti za Medvětem, v zimě na sokolském stadionu denně burácel dav diváků na hokejových utkáních, při lanečních zábavách, hlavně v době plesových sezon a silvestrovských kabaretů, bylo vidět na ulicích spousty vystrojených a načesaných dívek a žen i slavnostně vyhlížejších mladíků a mužů v tmavých oblecích, směřujících do lanečního sálu nebo dolů k Mrákošovům.

To ne, nic takového, kdepak, to v K a p r o v c e, tam byla jen malinkatá trafika u Havránků, sklenářství u Hlušků, pan Srb a jeho zeť pan Kuch malovali pokoje, pan Klepl, to byl seriózní pánský krejčí, za Kleplovými bylo proslulé zahradní království, kde vládli dva chlápci, větrem ošlehaní a do hněda opálení, Antonín Zmátlík a jeho syn Karel, vlastně všichni členové Zmátlíkovy rodiny byli taková, i ženy, protože žili co možná nejbližší přírodě a slunci. Na zahradách obou jejich domů rostly jabloně, hrušně, švestky, třešně, u plotu do ulice proti Saalovým byl košatý ořeš, ale králem mezi stromy byl nebelýžný jasan, který se vypínal na rozhraní obou Zmátlíkových domů. Ve sklenkách a na záhonech kvetly macešky, jiřiny, pivoňky, růže, astry, primulky, na jaře v trávě voněly trsy fialek a keře jasmínů a šerfků. A pro rajská jablíčka jsme tam chodili, pro cibuli, celer, květák, okurky a brambory, i pro jahody, ze semínka tam pěstovali osmahlí Zmátlíci sadbu, kterou si lidé kupovali do svých zahrádek, na Dušičky zásobovalo zahradnictví v K a p r o v c e občany městečka listopady, okrasnými věnečky a ořenci. Přicházeli sem i lidé z okolí. Bože můj, byl to pozemský ráj, chodíval jsem tam pro zeleninu a ovoce a nálokal se čistého vzduchu, hlídal jsem tam barvy a dýchal vůně a zakoukal se do zahradnickovic dcery.

Kdepak! Větší rámus a hluk? Ten zachvacoval K a p r o v k u teda jen o žních, kdy byla v provozu mlátička u Saalů. Nebo v sezoně, kdy přijížděli městečkem na kolách prodavači třešní a borůvek, to ožívala i Kaprovka. Volání: " I ř é é š n ě !", " B ó ó r ů v k ý ý !" burcovaly občany z jejich domáckého klidu, vybíhali z domků na ulici a kupili se s taškami a bandaskami kolem prodavačů. I vápno se tenkrát prodávalo podobným způsobem. Do Smidar zájížděl dědek vápeník až odněkud od Košálálova, kde se lámal a páčil vápenec. Dědek míval stanoviště v K a p r o v ě ulici a ložfrnoval vředy v domě u staré paní Marušákové. Už od rána znělo Kaprovkou " V á á p n ō ō !", " V á á p n ō ō !" Prodej, který probíhal přímo na ulici, obsahoval už tenkrát prvky samoobsluhy, zákazníci si sami odvažovali vápno v koši na minciřdi, dědek vybíral peníze, spokojeně si pobrukoval pod vousy, očička mu vesele zářila, bodejt by ne, obchody se dařily. Vápeníků stále přibývalo, přijížděvalo jich více do Smidar i okolí, ale lidé v K a p r o v c e si zvykli už na svého dědka, kterému rezervovali každoročně ložfrunk u paní Marušákové, jako by byl jedním z nich.

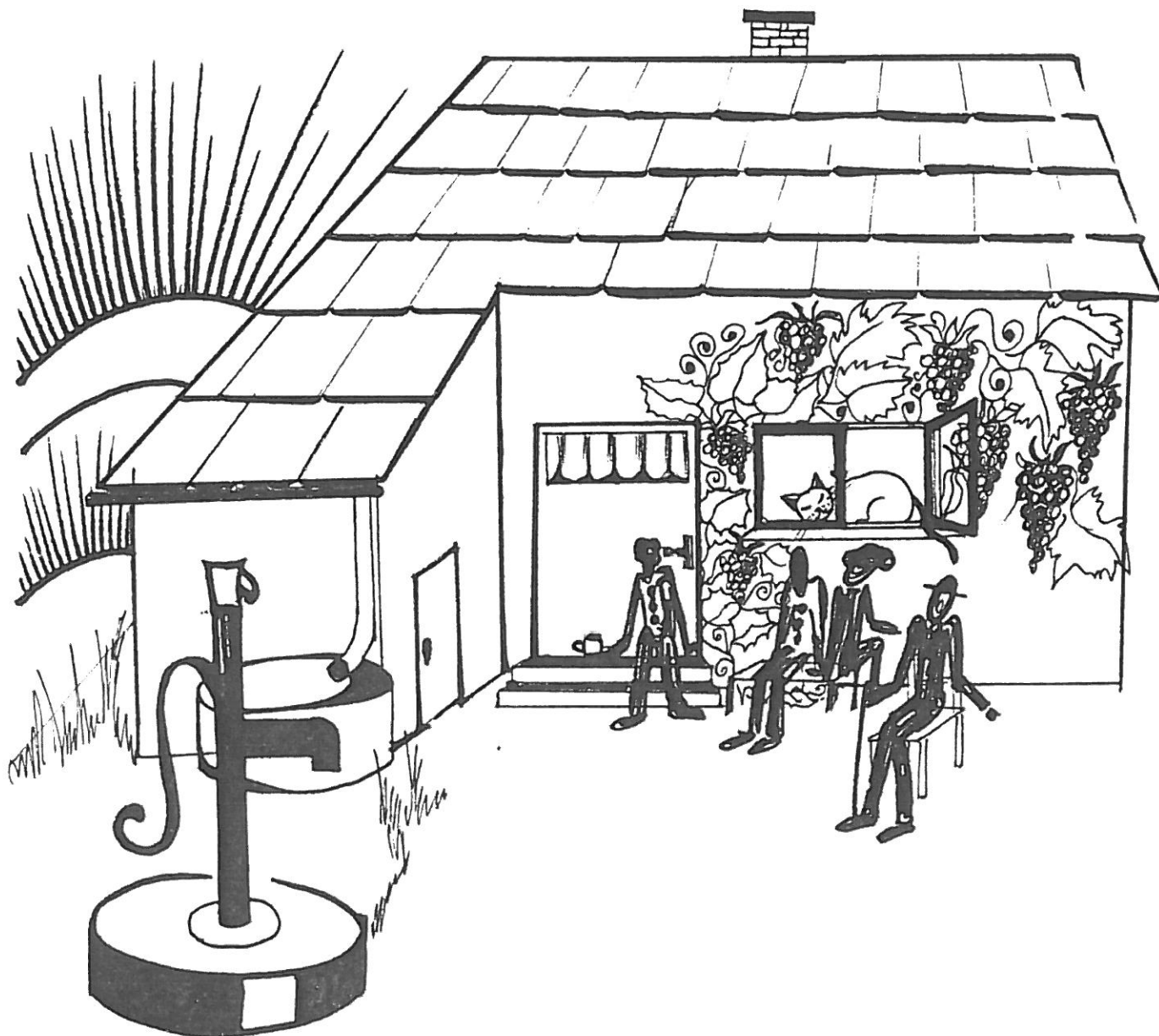
Mezi obyvateli K a p r o v y u l i c e vládl duch sousedské solidarity, přátelství a družnosti.

Scházeli se tihle bodří Kaprováci /to v jiných ulicích nebylo, nebo alespoň ne v takové míře/ za teplých navečerů před domky Jeníkovských, Kleplových, Zmátlíkových, u Pilařů, u Slavků, vytvářeli hloučky, pokuřovali, ti mladší cigaretky, starší bafali z fajfek, ženy si povídaly mezi sebou, muži

debatovali nejen o problémech své ulice a městečka, ale tenkrát v té temné době rozšafně komentovali i tragickou situaci našeho národa za fašistické okupace, nebáli se mluvit otevřeně, byli mezi svými, pevně věřili, že to "takhle nemůže zůstat", že o "týhle strašlivý válce dostanou náckové na frak a že je poženem z naší země jako spráskaný psy."

Někdy se navštěvovali uvnitř domků, když bylo venku chladno, ale nejčastěji posedávali na zápraží. Nejkrásnější sedánky bývaly na schodech a lavičce i přinesených židlích na dvorku u Zmátlíků. Vlastně to ani nebyl dvorek, ale zahrada, protože ta dosahovala až k samému domku, o jehož zeď, na níž se pnulo divoké víno, se opíraly nazlátlé paprsky podvečerního slunce, vzduch voněl, včely a čmeláci létali z květu na květ.

A bylo tam ještě jedno místo, jako stvořené k podvečerním šplechtům. Do K a p r o v k y ústila mezi domy Jenfkovských a Pilařových jedním ramenem S t á v e c k á u l i č k a. Mezi Pilařovými a Štrkárnou byla kašna. Kolem ní se slézali obyvatelé obou uliček jako švábi na pivo. Tam se přetřásaly věci, to vám teda povím, to byly nekonečné rozhovory, dokonce i spory a půtky, no nešl, výměna názorů neškodí, té není nikdy dost, aspoň se něco děje, říkala mládež, která tam okouněla už od odpoledních hodin.

S přibývajícím šerem se ti větší kluci a holky vytráceli, vyhledávali místa svých ještě nedávných dětských her, která se v noci stávala dějišti jejich prvních lásek. Ihned za stávenkou kašnou se táhla úžlabina porostlá vrbovými keři, které ve tmě svítily milencům jako majáčky, od poslední chalupy na S t á v e c k u, kde bydleli staří Roubíčkoví, vedla přšina podél Čedliny, na jejíž hladině pluly obrysy hvězd a stromů, na paloučku u Pilařova mostu létaly svatojánské mušky a blikaly lucerničkami nad soutokem obou smidarských řek, u splávku za medvědíským mlýnem zněly padající stříbrné pruty vodopádku a zpěv plávků jako lůny symfonické básně, kterou zkomponovala sama příroda, na trnové hrázi voněly fialky k zbláznění, dlouhé větve smutečních vrb u Podhradí poskytovaly před okolním světem milosrdné útočiště, kam pronikala jako závoj z lhan jen záře hvězd a měsíce a žila továře zamílovaných jako v pohádce.

Copak si ještě někdo někdy vzpomene, po tolika letech, kam chodili smidarští kluci a holky si přísahal lásku na všechny věkoucí, nevědouce nic o tom, že všechno bude jinak, že to skončí dřív, než se nadějí. To jen někteří z nich, co měli duše postranní, tušili, že takhle hra na přibližování srdcí je nejkrásnější i nejvýznamnější ze všech her, které Bůh dal do

vřínku svým lidským dětem.

A když přikvačil podzim, a pak zima, kdy se den nachýlil a začalo se brzy stmívat, navštěvovali se sousedé kaprovští ve svých domech a držovali černé hodinky. Čím více přibývalo žera ve světnicích, čím více ubývalo hovorů, a když se úplně setmělo, to už byla slyšet jen sem tam nějaká slova, člověk se začínal nořit do myšlenek a vzpomínek, přemýšlel o bolestech a trápeních, i o šťastných chvílích, které mu život přinášel, litoval ztracených příležitostí, toho, co mohlo být a nebylo a nikdy už nebude.

Chlapi se vám někdy sčuchli, a že jdou na partičku mariáše. Bylo to marné je od toho odrážovat, ženy to tolerovaly, jednak to byli hodní a pracovití manželé, jednak byl od nich na chvíli pokoj.

Hrávalo se u Zmátlíků a Saalů, Jeníkovských, někdy i u Slavíků. Do hospody se nechodilo, to už byly zase jiné party, tohle býval domácí mariáš, ale řezalo se do toho jako u Solferina, ne že by se u toho hádali, to ne, ale oni vám používali nějakou podivnou řeč, při které se musel také zesílit hlas a které nikdo nezasvěcený nerozuměl. Kolem mariášníků obendovali a přičumovali kluci. Rádi poslouchali odbojnou hantýrku, kterou při kartách mluvili jejich tátové a vážení sousedé z ulice. Když se rozdaly karty a jeden z hráčů to komentoval slovy, jednou jsem na forhontu a dostanu takovej palist, klerej hrobník ty kartáče rozdával, pokyvovali kluci uznale hlavou. A když jinak klidný a rozvášněný pan Zmátlík odložil do talonu a prohlásil mililitantě, sedm ku - l i - jak o v S a r a j e v u, a pan Saal suše pravil, a m b o - j a m b o, do K ř i č o v a a z p á t k y, to už kluci pouhlili bulvy a s posvátnou úctou naslouchali té tajemné řeči. Stalo se, že nepsaný zákon o tom, že nikdo z přihlížejších nesmí karbanfky rušit, byl jednou překročen. Jeden z hráčů končil vyhranou sedmu, vytahoval ze svých protivníků poslední trumf se slovy, t á k a p o s l e d n í k r á v a z c h l í v a. A pak sázel na stůl jednu kartu za druhou. K o n e c v y s í - l á n í, p á n o v é, d r ž t e s i k l o b o u k y, j e - d e m e s k o p c e, u l t i m o a p i n d a n a - z a d. Nejmladší z přihlížejších kluků Vašek Roubíček vyprskl v smích a ostatní chalani se začli chlámát jako dáblíci. Pan Slavík, který byl prudší letory, vyhnal kluky z místnosti. A ještě dostali ponaučení, k i b í e, d r ž h u b u, n e b o p ř e s n í d o s t a n e š, i když to nemyslel doopravdy, to bylo jen tak z principu. A kluci se seznámili s další karetní frází. A pak, ono vám přitom vlastně o žádné horentní sumy nešlo, tenkrát u těch kaprováckých partách se válel pětníkový mariáš, v tom se žádný majlant vyhrát nedal. Ale oni vám ho hráli stejně zaujatě a vášnivě jako hazardéři o velké prachy a život v kasinech Monte Carla.

A co teprve když přišla doba draní peří, to bývalo veselo po barácích, u Kleplů, u Saalů, u Zmátlíků, u Pilařů, Jeníkovských, u Slavíků ženy a babky draly peří, štěbetaly, smályse, zpívaly. Při doderné paní Kleplova vředyčky ukuchtila převýborný blaf. To vám byla paráda, piškotky zalité v pudinku, v tom marmeláda, ovocce, rozinky, oříšky, čokoláda, čert ví, co v té baště všechno bylo. A těch historek ze života občanů našeho městečka, co se tam semlelo, ó jó! To byly živé smidarské noviny. Vfte, draní peří, to byla převážně ženská záležitost, muži se někam odklidili,

všichni někde o závětrčí mastili karty. Jen u Zmátlíků čítlával někdy strojída František nahlas z lidových kalendářů a ženské poslouchaly a pořídka poletovala po seknicí a zlehounka usedala dračkám ve vlasech a na stránkách otevřené knížky.

Tenkrát byli lidé nějak blíž ke knihám, ne snad že by se jich blálo víc, to ne, ale lehdejší členáři měli k nim proctištější vztah. Znali se důvěrně s jejich postavami, uměli vyprávět o jejich osudech, které jako by prožívali s nimi. Zahradník Antonín Zmátlík, to vám byl náramný členář, ten se stal moudrým nejen přírodou, ale i knížkami. Miloval starší české spisovatele, jeho autorem byl Alois Jirásek. Pan Zmátlík uměl poulově vyprávět z Jiráskovy kroniky "U nás" o páteru Havlovickém a o příhodách a zvycích na českém venkově.

A takových členářů bývalo ve Smidarech dříve víc. Scházivali se jednou či dvakrát týdně v městské knihovně, které úvodil Arne Dyck, místní umělecký fotograf a malíř. Zpo jeho smrti pak vedl knihovnu učitel František Šimonz, přicházeli tam Alois Klepl, krejčí, Antonín Zmátlík, zahradník, oba Kaprováci, Václav Lorenc, truhlář z Hradčan, Václav Hloucal, švec ze Stávku, František Vaníček, drogist z náměstí, Jan Pád a Oldřich Doležal, učitelé z Dalesova, z těch mladších Zdeněk Zástěra, syn majitele cukrárny pod kostelem, kde prodávali nezapomenutelné cukroví a zmrzlinu, Mirek Pejkar a Karel Zechovský, klempíři, abychom jmenovali alespoň některé z nich. Knihovna bývala umístěna na radnici, později v měšťanské škole. Stala se místem, kde se nejenom vypůjčovaly knihy, ale kde se o nich besedovalo, kam se chodívalo na posezení, povídalo o životě a jeho problémech. A tak vám smidarská knihovna, hlavně v té první "dyckovské" fázi, nebyla nepodobná obrozenecké české expedici, o které jsme čítlávali v Jiráskovi.

A teď honem ještě zpátky do K a p r o v k y, jenom na skok, jsme už na samém konci roku.

Jsou právě Vánoce. Stejně skromné, jako byli lidé, kteří v té uličce žili.

V rodinách býval o vánočních jenom malý stromek. Na jeho ozdobení se nepotřebovaly žádné honosné okrasy, elektricky svítelkující různobarevné disko - žárovky, čokoládové bonbony a figurky z drahých kolekcí, nic takového. V krabici pod postelí byly schovány už mnoho let žetízky z barevných papírů, které si děti vyráběly samy ve škole, několik korálkových postavíček, do papírků s třásněmi se balily kousky cukru, k tomu se přidala jablíčka či jiné ovoce a vánoční stromek byl ustrojen. Vedle na kredenci se postavil malý betlém. A dárky? Punčochy, bačkory, kapesníky, knížky, mýdlové panenky. Radost svítila vždy z očí obdarovaných i dárců.

Po celodenním půstu zasedli všichni večer ke stolu, který byl prostřen čistým bílým ubrusem.

Nejdříve otec poděkoval Pánu Bohu za to, že se po roce opět sešli, a všichni věnovali krátkou vzpomínku těm z rodiny, kteří se už nikdy nevrátili.

Matka začala nosit na talířcích párky s hořčicí a chlebem, ještě se z nich kouřilo. Zne všude mývali smaženého kapra, potom se pilo kakao a přikusovaly kulaté peciválky posypané mákem a polité sirupem, to jsme dlabali, to vám bylo pošušňáníčko. U Zmátlíků to nazývali nektar a ambrozie, to byl prý lahodný nápoj a pokrm olympských bohů, které jim uchovávaly nesmrtelnost a

všechné mládí, říkával moudrý a sčelivý kaprovský zahradník.

Pak se zpívaly koledy, děvčata háčela střevíčkem, hoši odlévali olovo do fantasmagorických obrazců, na vodě v umyvadle se pouštěly ořechové skořápky se svíčkou, už od Božího hodů až do žesli králů se zapisovalo počasí, které se rovněž předpovídalo z mistichek z cibulí, do nichž se nasypala sůl.

Polom přicházeli sousedé na návštěvy, povídal se, povídalo, čelo a zpívalo.

Už od půl dvanácté se začali lidé pomalu trousit na půlnoční mši. Brzy se uvnitř kostela svatého Stanislava těsnilo velké množství lidí, stáli až u dveří a přicházeli stále další a další, i z blízkého okolí, často přijížděla také rodina hraběte Mensdorfa na saních, už zdaleka od chotěbického zámku byly slyšet v tiché noci rolničky.

U hlavního oltáře celebroidal důstojný pán Antonín Vrtilčka. Chránovou lodí se rozléhal nádherný hlas Ludmily Bradnové, kterou na kůru doprovázel na varhany regenschori Budín. Na ro d i l s e K r i s t u s P á n, v e s e l m e s e, zpívali lidičky z tohoto města, z Kaprovky, z Dalesova, z náměstí, ze Sládku, z Hradčan, i z loučné Hory, Chotěbice, Červené Vsi, Smidarské Hory, všichni podléhali kouzlu a poezii toho nejkrásnějšího svátku, který je v lidských dějinách, zpívali všichni, věřící i nevěřící, protože věděli, že je to svátek lásky a odpuštění a naděje.

A když se pak navraceli do svých domovů, z nebes se sypal sníh. Tam někde v dalekých zemích na západě se směli i sobě zcela neznámí lidé líbat pod větvičkou jmelí. Tu nás byl podobný zvyk a smidarská děvčata bývala po návratu z půlnoční mše štědřejší a pod padajícími sněhovými vločkami přiznávala chlapcům stejné vánoční právo.

Technický rozvoj se šlil neuvěřitelně rychle kupředu, to ano, létáme do vesmíru, navštěvujeme jiné planety, využíváme atomové a sluneční energie, laserových paprsků, v mnoha domácnostech se setkáváme s nejdokonalějšími radiopřijímači, stereogramofony, raketovými magnetofony, barevnými televizory, videorekordéry, videotelefony, satelitními anténami, v nejnovější době nastupuje kabelová televize a zázrak zázraků - televize interakční, ale ohrožujeme i svět nukleárními zbraněmi a nepředstavitelně se stále zdokonalujeme válečnou technikou, kdo ví, kdy se tohle jednou zastaví, aby si člověk aspoň na chvíli oddechl a porozhlédl se kolem sebe. Pane bože, copak si nikdo neuvědomuje, že na to doplácí lidská srdce, která pomalu, ale jistě citově okorávají? Copak nikdo necítí, jak jsou v dnešní době přitlumovány nejvyšší životní hodnoty jako přátelství, vřídlost, láska, vážnost člověka a úcta k jeho důstojnosti? Jak se stává smysl pro spravedlnost a charakternost člověka příznakem slabosti a předmětem výsměchu? Copak opravdu necítíme, jak je to všechno vystřídáno lhostejností, sobeckostí, chamtivostí, závidivostí, nevráživostí a nenávistí?

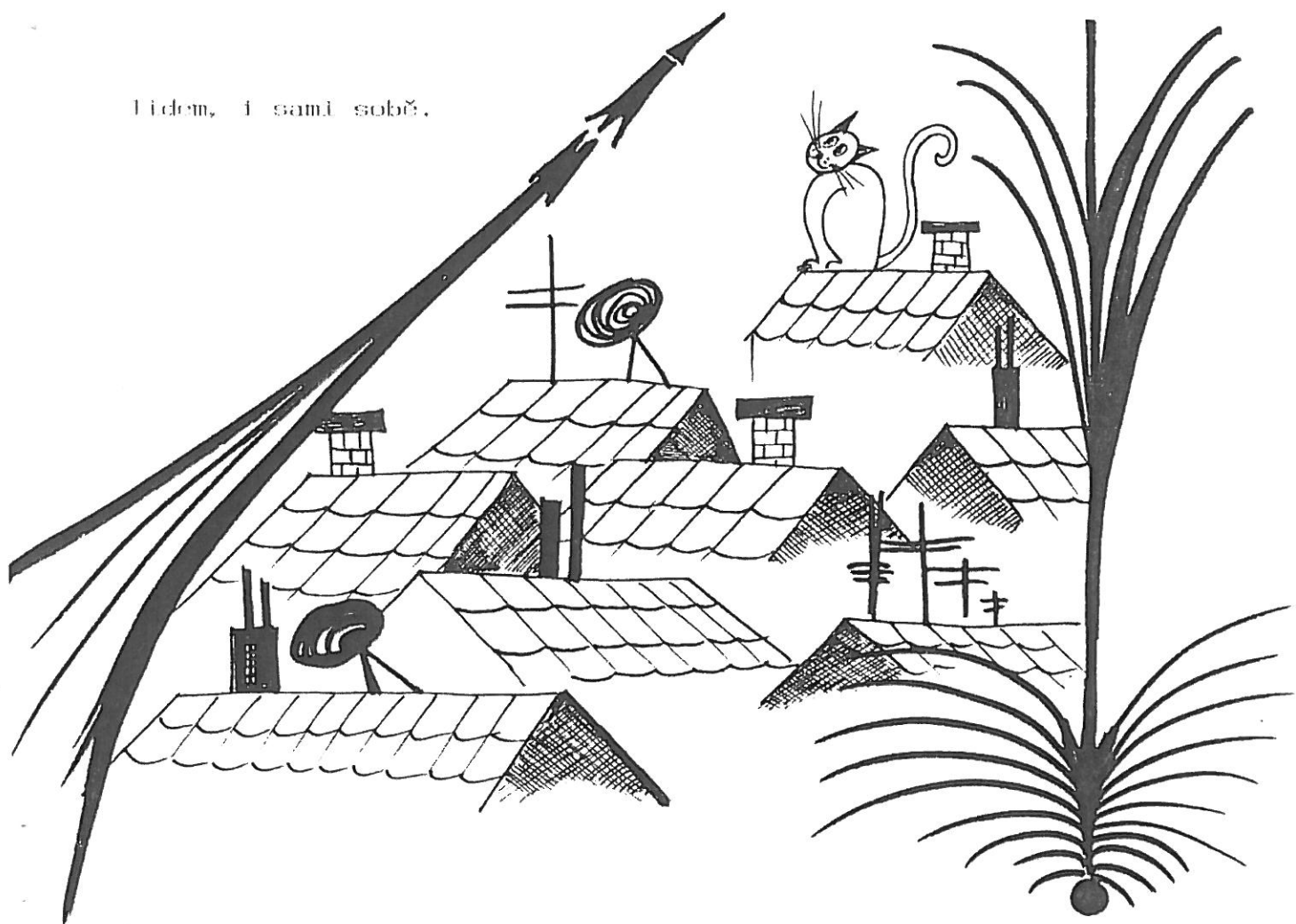
Lidé ztrácejí schopnost radovat se z jednoduchých a prostých projevů života, jsou posedlí konzumními atributy moderního "komputerového" věku, vzdalují se čím dál více přirodě, ostatním

Udělám, i sám sebou.

A snad právě proto jsme se dnes ve vzpomínkách vrátili do té
tiché a prosté smidarské uličky.

Prameny: Vyprávění Karla Zmátlíka

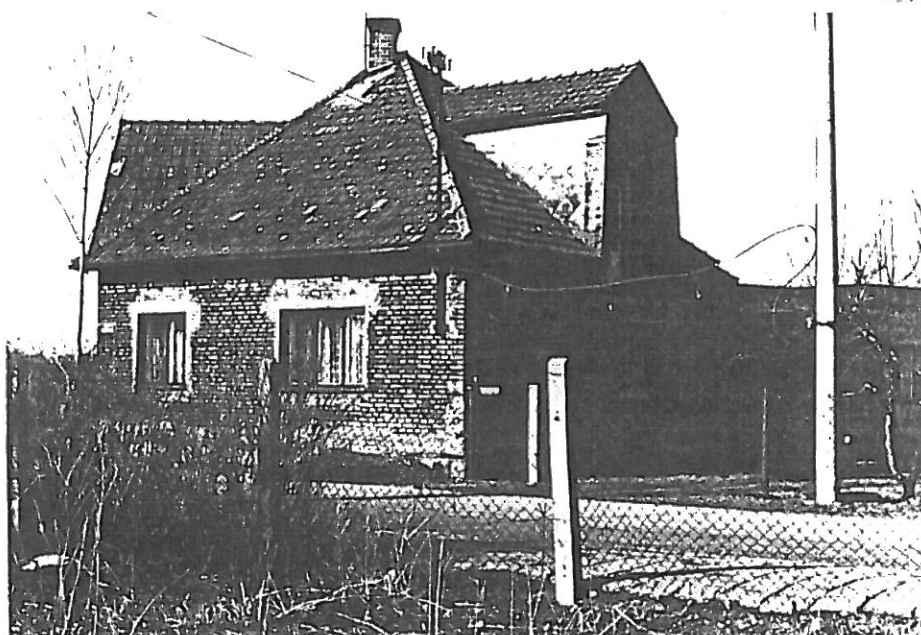
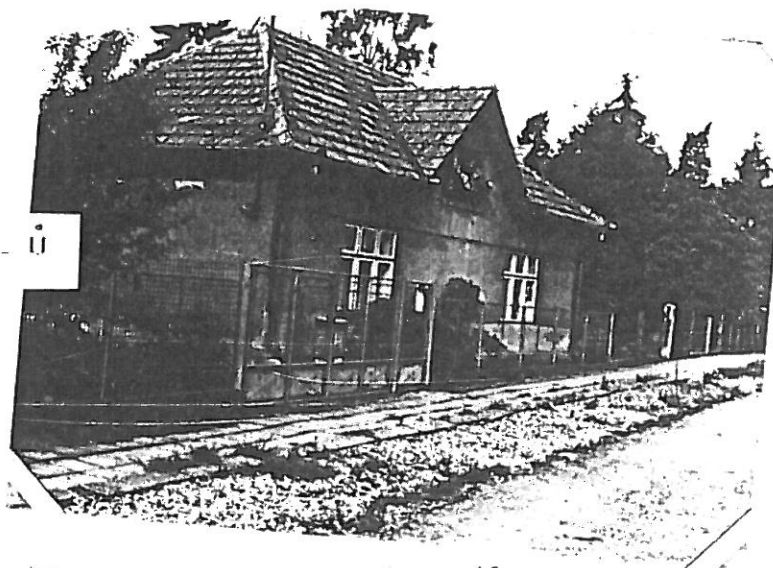
Vlastní zážitky a vzpomínky

Ilustrace: Radka Vaněčková – Krahulcová

V KAPROVCI

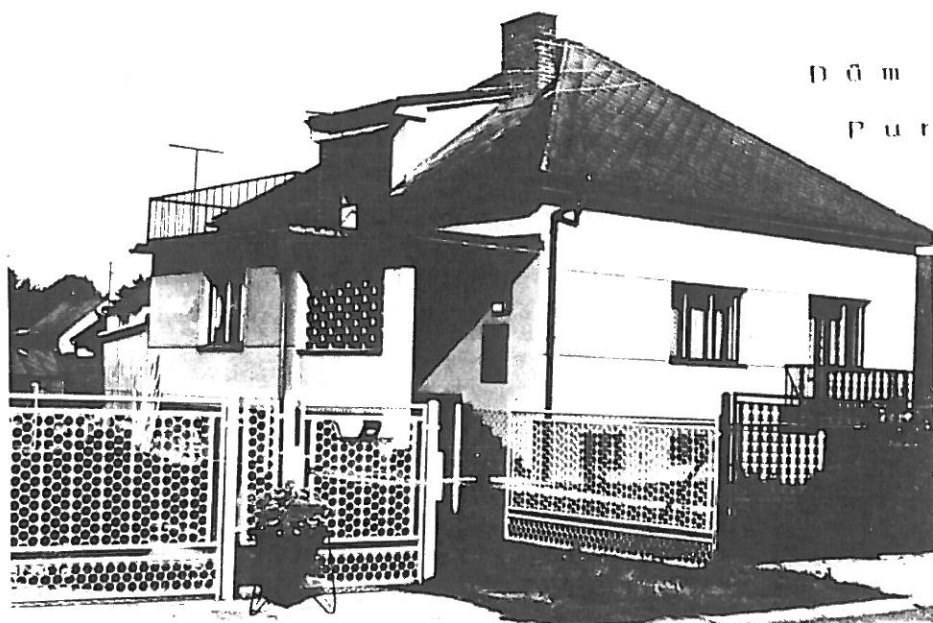

U KLEPLŮ

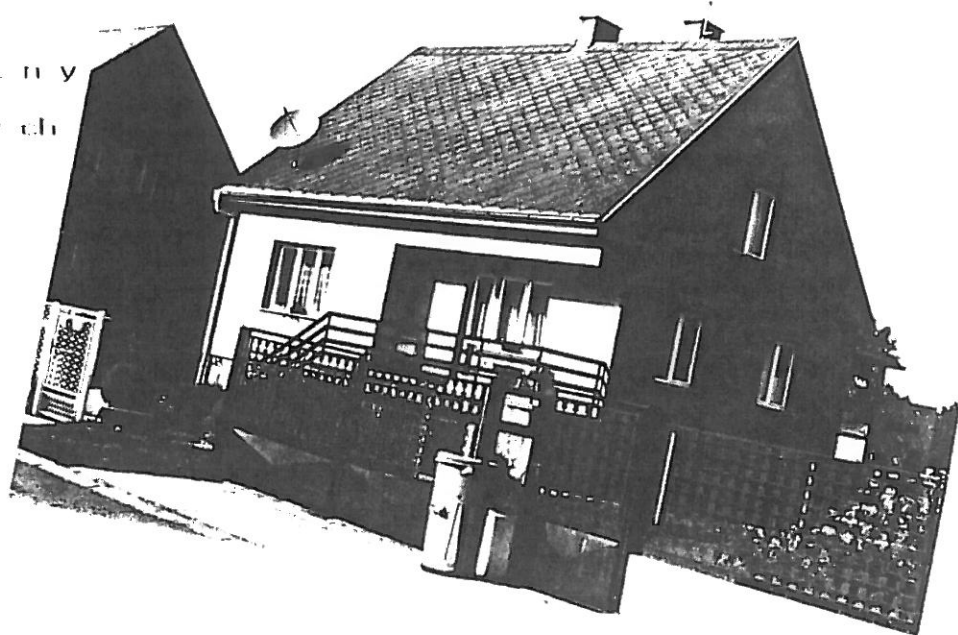
U SAALŮ

Z nové výstavby v Kaprově ulici

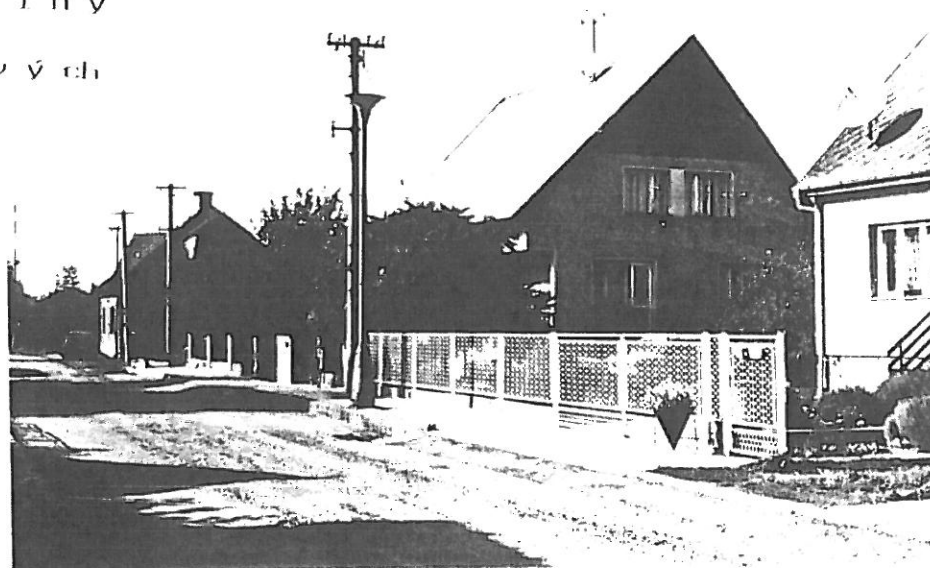

Dům rodiny
Purmonových

Dům rodiny
Hláskových

Dům rodiny
Práškových

Karel Zmátlík (vlevo) a František
Vaníček u smidarského rybníku
na jaře 1992.

V prosinci 1993 KAREL ZMÁTLÍK
zemřel.

Byl to dobrý člověk, který miloval nesmírně Smidary a svou rodinou
Kaprovu uličku.

První světová válka

/pokračování/

Výživa

V průběhu války stály proti sobě protivy. Vedle hrozného hladu začal bujet přepych jak v jídelnách a nápojích, tak v oděvu i vystupování. Výživa obyvatelstva před válkou v městech tvořila převážně strava masitá. Již tehdy stoupání cen masa a zvýšení cen výrobků bylo znamením nedostatku. Však i na venkově rozšířilo se používání masa přeci dobře mluvené rady, že omezení masité stravy nejen neškodí tělesné zdatnosti, naopak že prospěje zdraví lidu. Byl učiněn již i v 1913 pokus s dovozem argentinského masa, někteří venkovští používali též hojně masa, nedodával již potřebné množství.

S nedostatkem masa za války šel nedostatek tuků, mléka a smetany, vajec, bez nichž se těžko dal připravit chutný a výživný pokrm bezmasý. Drahota z toho plynoucí a nemožnost u rodin s menšími příjmy opatřit si látky k přípravě výživných pokrmů, byla příčinou hladu, jemuž se říkalo podvýživa.

Náhražky, kterých se užívalo: otruby a zrna mouka, semeno lebedy, cukrovka, boby koňské, vikev, to jsou věci, jež se v normálních dobách neužívají. Vedle toho se jedlo zelí, tuřín, mrkev, kapusta a jiné zeleninářské rostliny, pouhé to příkrmy k masu v dobách míru.

Hlad dobýval některé lidi k tomu, že vzali za oděk potravou, které se dříve štilili: zdechliny zvířat, zabíjeli a jedli se psi, kočky, ježci a křečci.

Koňské zdechliny byly kolikrátě jedinou potravou vojákům. Lid projevoval značnou míru trpělivosti ve strádání. Hledovali si ovšem lázeňským i nádykami - někdy i šibeničním humorem.

Obzvláště to byly ženy, které zažily mnohou lázeň ve frontách, čekající na skrovný příděl účední. Za mrazu i deště v nejasnějším hodinách ranních i od půlnoci čekaly na ulici u krámu, který obvykle o 7. hodině ranní byl otevřen. Děti i starci museli tu vypomoci "držetí místu", ba bylo i záviděno rodinám, že majíce více dětí, mohou je na různé fronty vyslati.

Lid přestal jíst maso, jiné potraviny, zejména brambory, došly náležitého ocenění.

Též ve Smidarech byly tiskly na maso. Přiděly byly nepatrné a jen zřídka. Kdy u řezníka Františka Kubišty, Václava Zubatého a Františka Mláčka, na lístek 1/4 kg masa.

Aprovisáci a výměnný obchod

Na ulicích, ve vlacích, v hostincích, všude se mluvilo o jídle a jak je sehnati. Mimo úřední přiděl liděsi sobě každý opatřiti koupí od výrobců buď v nejbližším okolí, později i od venkovanů. Nastoupení daleké cesty za provinací a liděsi zvaní aprovisáci. V celých proudech se hrnuli liděsi s pověstným rucksakem na zádech, putovali pod tíhou břemen se strachem i s obavou, aby veřejné orgány jim mnohdy těžko získané potraviny nezabavily, k nádražím, neb od nádraží k dědinám.

Zde se tehdy poznalo, co podnikne člověk, aby ukojil hlad. Liděsi nezvyklí nošení břemen, vlekli břemena 50 - 60 kg kolik kilometrů cesty k nádraží, neb se vyhýbali nádražím a celé noci putovali až do hor, do svých domovů. Za nepohody, po špatných cestách, zpocení, utrmácení museli na mrazivém větru odpočívat. Když po veliké námaze dostali se k nádraží a do vlaku, nastal pravý boj o místa ve vlaku a doma nová svízeť, výměna obilí za mouku. Když těžko sehnané obilí doneseno do mlýna, kde mlýnáři se s aprovisáky dělili, sáhnuť k domácímu semlíání na ručních žitlovníkách. Byly případy, že pšeničné zrno vařeno celé, a tak požíváno. I odporné potraviny jako vikev a boby koňské se jedly uvařené a nemaštlé.

Jakmile nastaly brambory, celé zástupy liděsi vydávaly se do okolí Smidar, čekající na polích. Liděsi většinou sami brambory si vykopávali, neb vyorané sbírali, odvážíli a zaplativše si pole odnášeli. Za 1 kg placeny až 2 koruny. Celé vlaky byly těmito bramboráči přeplněny, hlučné scény se odehrávaly, kdy vlaky nemohly pojmouti všech, neb když mnozí horlivci, chtějí plnití nařizení vládní, chtěli jim brambory odejmouti.

Brzy se přidružili k lidem potravin opravdu polítných překupníci a obchodníci, keřasové. Oni to byli, kteří cenu potravin vyháňeli do výše. Vyslaní a smlouení s bohatěi platili za

1 q 1.800 K. S nimi pak museli konkurovat i ostatní, statky pozemskými méně obdařeni, ba i chudšouvé na práci svých rukou odkázáni. Hrabivost lidská slavila body. Žádala tu samou cenu od bohatého i chudáka – válečná lidstva bujela.

Na ty, kteří žádali vysoké ceny, přišla odpověď po 28. říjnu. Podřízení činili udání z lidstva, kterému soudy přitvrdě slibaly, a někteří museli značné sumy vrátit.

Pro nás je jedině přání, aby nešťastné toto chánění pokračovat již nikdy se neopakovalo. Podlavy pak podvýživou zdeptané, pod těžkými břemeny jsoucí, starostami a námahou ztěžované budiž historickou výstrahou pro dalekou budoucnost pro ty, jež opěť by chtěli vyvolat zuřivou hřívou války.

/ Pokračování příště. /

Zvěřoňův je Jaroslava Bělská
kronikářka

VOJÁCI 1. SVĚTOVÉ VÁLKY – MÍSTNÍ OBČANÉ

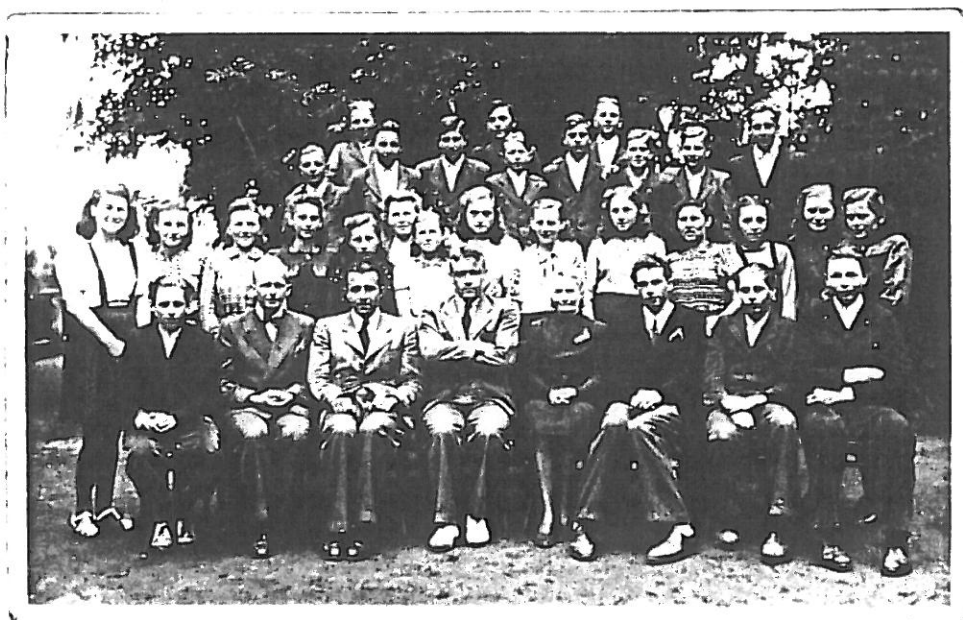

Pan Karel Čížek

Pan Jelínek s manželkou
- padl v 1. sv. vále

Osmdesátiny

8.10.1994 v liberecké restauraci " U jezírka" několik žáků a žákyň naší třídy se zúčastnilo setkání u příležitosti osmdesátých narozenin našeho učitele p. Františka Šimka.

Oslava započala blahopřáním, předáním dárků a květin. Přípitek a oběd navodily tu správnou atmosféru pro vzpomínání a vyprávění.

Pan učitel vzpomíná na rodinu Flašnarovou, kde jako mladý učitel bydlel. Jeho vzpomínka patří i jejich dcerušce Jarušce, která ve čtrnácti letech zemřela, i přestože pro její záchranu daroval vlastní krev.

Připomněl si i procházky s doktorem Jandou, smidarským lékařem. Jejich kroky nejčastěji směřovaly k splávku za Medřicí, kde oba s potěšením sledovali krásná koupající se děvčata.

Vzpomínka patřila i našim tehdy překrásným loukám. Při jedné osamělé procházce pan učitel uzřel zázrak přírody. Nádhernou dívku, se kterou prožil neuvěřitelnou pohádku svého života.

Ležela úplně nahá uprostřed rozkvetlých lučních květů a opalovala se. Pan učitel v úžasu ustrnul. Stál jako zkamenělý sloup. Neznámá ho však s úsměvem a bezostyšně oslovila a začala se s ním bavit. A jak to dopadlo? Po tři dny tuto krásku nacházel na stejném místě. A protože byl mladý, krásný a pokušení veliké - miloval.

Čtvrtý den její místo našel prázdné, takže na neznámou zbyla jen ta nejhezčí vzpomínka.

V pozdější době po stejných pěšinkách v lukách vodil svou nynější manželku, která mu učarovala nádhernými vlasy a ještě krásnějšími loknami splývajícími na její ramena.

V tehdejší době mnohé dívčí probouzející se srdíčko doznalo zklamání nad nevšímavostí pana učitele a neopětovanou první láskou.

A nyní něco prozaičtějšího. Ke konci druhé světové války místní občany vzrušovala neznámá partyzánská skupina, která pod Loučnou Horou vykojevovala nákladní vlaky. Teprve dnes ji můžeme odhalit. Avšak nejdříve se musím zmínit o jedné podstatné věci z dětství a mládí našeho učitele. Měl dědečka, který byl pochůzkářem a kontroloval železniční trať v úseku Káranic. František s ním často chodil a poznal trať. Naučil se zacházet s příslušným nářadím. Věděl, kdy a jak přitáhnout anebo uvolnit šrouby kolejnic ležících na pražcích, aby nedošlo k havárii.

Po tomto vysvětlení se vracím k tajemné partyzánské skupině. Tvořily ji tři lidé. Naš pan učitel, přednosta stanice p. Číp a traťmistr p. Marek.

Pan Číp půjčoval nářadí a podával informace o vlacích. Pan učitel Šimek uvolňoval šrouby kolejnic a p. traťmistr Marek ho při této činnosti hlídal. Nikdy nedošlo k vykojení osobního vlaku, ale pouze vlaků nákladních. Žádný strojvůdce nebyl smrtelně zraněn.

A proč o tom po tolika letech píším? Jednak proto, že je to vzpomínka a období druhé světové války, které v obecní kronice nikdo nezachytil, a také proto, aby si někteří lidé nepřivlastňovali zásluhy těchto skromných lidí, kteří až do současnosti zůstali v anonymitě.

Jako pamětnice k okupaci s lítostí mohu poznamenat, že i v naší obci se našli jedinci, kteří kolaborovali s Němci a zrazovali své spoluobčany.

Domnívám se, že je dobře, že současná generace jejich jména nezná. Ta úplně zmizí s odchodem pamětníků. Proč otevírat půl století staré rány?

Bylo ještě mnoho věcí, které byly řečeny. Ty však již nebudu zveřejňovat.

V závěru nám p.učitel předal verše, kterými poděkoval za daný slib při setkání v r. 1993 a splněný 8.10.1994.

Děkovaný pantoum z Liberce do Smidat
milí a milé, drazí a drahé jsem djal,
když jste mi přišli blahopřát
že za pár dní mi bude osmdesát;
má roků - to není o co stát.

Osmdesátka - není o co stát,
těch několik dní snad ještě vydržím
a abych neporušil kostřebalý rým,
a dřívější věm, že vše lze plánovat.

Exil jsem plánoval o několik roků dít,
ale jsem vlastně rád, že dnes jsem ještě živ
že mám kád dobré lidi, a vlastně ty, co
jsem učil,
odpusťte starému muži, že jsem vás
kdysi mučil

Mučil vás matematikou, (tenkrát se
říkalo počty)
kmoštríčka Smrdt má' a poxdkni'
a jsem jí za to vděčný

a dobře vím, že život nás lidí není nekonečný
každému jednou nastane jeho „velký šesť“.

Než i mně nastane poslední „velký šesť“,
ať zmizí ze světa válka a bída a stesk,
ať děti nedrží, vždyť ty nemohou za nic,
ať lidé nechají konečně krvavých pranic.

Ať už se neválčí, ať zmlknou všechny zbraně,
na celém světě můj fuo děti! Prosím za ně,
abyste i vy měli jen radost ze svých vnoučat
aby i vám ebylo jen přetvárné poutat.

Váš J. Šimek

V Liberci v říjnu 1994

Po tomto setkání se nám otevírají oči a poznáváme, s jakým
člověkem nás spojila naše školní léta.

Na fotografii první řada: žák Fr. Rajch, učitelé Fr. Šimek,
P. Zahradníček, Fr. Šimon, Jarmila Jasanská, Z. Přiborský. Žáci
Müller, V. Sedláček. V ostatních řadách žáci a žákyňe.

Jaroslava Brixová
kronikářka

František Vrána

SETKÁNÍ S HRDINOU PO ŠEDESÁTI LETECH

aneb

"Vránčata" se slétají za kanálem LA MANCHE

Své vyprávění začnu u sebe, i když já, jak poznáte, v něm nejsem hlavní postavou.

Byl jsem zaměstnán čtyřicet let v železniční dopravě, nyní jsem již několik roků v důchodu. V srpnu 1994 mně ministerstvo dopravy za dlouholetou službu povolilo jako výjimku volnou jízdenku do Velké Británie.

Jel jsem tam se svým synem, abychom se setkali se členem našeho rodu, bratrancem Adolfem Vránou, který byl za druhé světové války letcem československých legií ve Francii a Anglii, kde bojoval proti nacistickým okupantům naší republiky.

Adolf Vrána se v Anglii oženil. Dlouhá léta jsme udržovali spolu styky pouze korespondenční, protože setkání osobní nebylo možné uskutečnit. Áda žil se svou manželkou a nevlastní dcerou v městě Salisburg. Následků těžkých zranění z války se nezbavil, pociťoval je celý život. Když mu zemřela manželka, přestěhoval se do penzionu pro dlouhodobě nemocné ve Warminsteru, umístěném ve vile, kterou věnoval zámožný Angličan pro tyto účely, především zraněným veteránům z druhé světové války.

Adovi je nyní osmdesát šest let a již několik roků není schopen chůze. Proto se nemohl na pozvání prezidenta České republiky Václava Havla zúčastnit v Praze setkání bojovníků proti fašismu a za osvobození naší země, kde byli při letecké slavnosti vyznamenáni. Také nemohl přijet do svého rodného města Nové Paky, kde byl jmenován čestným občanem.

Na cestu za Ádou jsme se vydali 21.srpna 1994 se synem Vlastimilem, strojvedoucím lokomotivního depa v Hradci Králové. Vyjeli jsme z Wilsonova nádraží v 16 hod.30min. rychlíkem přes Štrasburg do Paříže, kam jsme dorazili druhý den v 9,10 dopoledne. Přešli jsme na nádraží Lyon, odkud jsme vyjeli ve 14,30 vlakem a pak trajektem přes kanál La Manche do Londýna. Z londýnského nádraží Victoria jsme se dostali taxíkem na nádraží Waterloo, kde jsme museli bohužel celou noc čekat na vlak do Salisbury, protože probíhala slávka železničářů.

Následující den ráno v 7,00hod. jsme konečně vyjeli vlakem na Salisbury. Tam jsme přestoupili na lokální trať soukromé dráhy, po které jsme se konečně dostali do Warminsteru, odkud nás odvezl taxík k našemu cíli - penzionu, kde Áda žije.

Přijala nás ředitelka penzionu, která nás po chvilce odvedla k Adolfovi. Těžko se hledají slova, kterými bych vyjádřil naše setkání. Neúprosný čas šedesáti let pozměnil naše podoby, musel jsem představit "smidarská vránčata", jak nás Áda vždy v dopisech

oslovoval, mého syna i sebe sama, objetí a slzy nebraly konce, i když jsme chlapi. Splnili jsme tak poslední přání jeho matky, kterou jsme s manželkou navštěvovali v domě důchodců v Nové Pace až do její smrti ve věku 93 let. Protože na její pohřeb nemohl přijet, poslal přes oceán kytičku jako poslední pozdrav milované mamince, s kterou ho osud rozloučil.

A pak jsme vybalili dárky. Přivezli jsme mu čtyři láhve novopackého piva 12, několik kartonů s láhvemi plzeňského a osm kazet s nahrávkami českých a moravských písní dechovými kapelami. Měl velkou radost, sám v mládí býval muzikantem a hrával v dechovkách. Starosta Nové Paky mu poslal překrásně ozdobným písmem psaný list s pozdravy zastupitelstva a všech občanů města, dále album měst Východočeského kraje s textem i obrázky jeho domoviny.

Když skončilo přátelské a srdečné posezení a pobavení s některými obyvateli penzionu i pečovatelkami, rozloučili jsme se. Jedna ze sester nás odvezla služebním autem na zastávku ve Warminsteru, odkud jsme odjeli vlakem do Londýna.

Bylo to krátké, dojemné, ale krásné setkání. V životě jich neprožíváme mnoho.

Chtěl bych vám ještě vyprávět něco víc o jeho životě, zaslouží si to.

Adolf Vrána se narodil v Nové Pace 27. října 1908 jako syn městského strážníka, legionáře z první světové války. Vyučil se mechanikem u místního řemeslníka Milera. Vždycky toužil být letcem. Vstoupil do armády, po absolvování škol a výcviku stal se letcem v Hradci Králové a v Prostějově na Moravě. Dříve narození občané Smidar si jistě vzpomenou, jak v roce 1934 při armádních manévrech přistálo u sochy sv. Jana pro poruchu stroje letadlo. Pilot Adolf Vrána tehdy přenocoval ve Smidarech až do chvíle, kdy byl stroj opraven.

V roce 1939, kdy byla naše republika okupována fašistickými vojsky, uprchl Adolf Vrána se svými kamarády a veliteli přes Polsko do internačních táborů a pak lodí do Francie a Anglie. Odešli bojovat za osvobození naší vlasti.

Stal se příslušníkem Britského královského letectva /Royal Air Force/ jako pilot stíhač 312. perutě /pod číslem 83235/. Se svým přítelem Aloisem Vašátkou se setkal ve vzdušném souboji s nepřátelským letadlem nad kanálem La Manche, při němž se jeho kamarád po srážce zřítíl do vln moře.

V roce 1946 napsal o něm knihu "LETEC ALOIS VAŠÁTKO - 1087 dní odboje", kterou věnoval také památce mučedníků koncentračního tábora ve Svatobořicích, kde byli vězněni rodiče našich zahraničních letců, mezi nimi i rodiče Aloise Vašátky. Kniha vyšla v lednu 1994 v novém vydání v nakladatelství Vojsko Jas Brno.

Adolf Vrána nalétal celkem 590 operačních hodin, při nichž sestřelil mnoho fašistických letadel. V bojích byl ve Francii i v Anglii těžce zraněn. Byl mnohokrát vyznamenán za bojovou chrabrost svými veliteli, dokonce i prezidentem Benešem. Byl osobním přítelem Jana Masaryka, jehož smrt jím hluboce otřásla. Také obavy z možných represálií tehdejšího politického režimu přispěly k jeho rozhodnutí opustit tuto zemi, za jejíž svobodu s nasazením života bojoval.

Naše cesta za Ádou do Velké Británie byla splněním přání celého našeho rodu, abychom mu poděkovali za všechno, co udělal pro svůj národ, za všechny občany naší vlasti, kteří si váží nesmírných zásluh našich letců i ostatních hrdinů československých legií v západních i východních armádách, neváhajících v tomto velkém zápase za svobodu naší země nasazovat i obětovat své životy.

+ + Ve školním roce 1994-95 navštěvuje Základní školu ve Smidarech 217 žáků, což je o 8 méně než v minulém školním roce

+ + Přehled jednotlivých tříd:

Třída	Počet žáků	Třídní učitel
1.	20	Rejthárková
2.	26	Příbyl
3.	29	Kubelka
4.	27	Slavík
5.	23	Pšeničková
6.A	17	Vaňková
6.B	18	Sameš
7.	25	Vávra
8.	32	Špinková

+ + V červnu dokončilo školní docházku na Základní škole ve Smidarech 27 žáků - 24 odešlo z 8. ročníku, dva žáci odešli do gymnázia /Pokrupa a Libánská/ a jedna žákyně na jazykovou školu /Mrákoťová/

+ + Mimo povinných předmětů navštěvuje letos 25 žáků 1.-4. ročníku nepovinný předmět - sborový zpěv a 8 žáků římsko-katolické náboženství

+ + Na škole pracují také zájmové kroužky. Tělovýchovný vede pan učitel Kubelka /24 žáků/, chovatelský pan Pokrupa /15 žáků a hudební pan učitel Příbyl /10 žáků/

+ + Ve školní družině je zapsáno 25 žáků

+ + V rámci mimoškolní činnosti sbírali žáci školy v září a říjnu šípek. Sběru se zúčastnilo 135 žáků, kteří sebrali 452 kg šípku.

Nejlepší sběračkou byla Jana Rykrová ze Smidar, která odevzdala neuvěřitelných 54 kg! Na druhém místě se umístili Milan a Pavlína Žilkovi z Chotělic, kteří přinesli shodně po 27 kg.

Karel Příbyl
učitel

TĚLOVÝCHOVA A SPORT

Mužstvo TJ Sokol Červeněves v loňském roce zvítězilo v Okresní soutěži mužů a postoupilo do Okresního přeboru. V Okresním přeboru se po dvou domácích prohrách postupně náš tým aklimatizoval, začal sbírat potřebné body a v současné době - po ukončení poloviny soutěže - se nachází na 12. místě tabulky s 14 body.

Po letní přípravě nastaly v kádru mužstva drobné změny. Především odešel do Nového Bydžova hrát I.A třídu Martin Lubas. Oddílovému výboru se naopak definitivně podařilo získat ze Sokola Chomutice perspektivního hráče Radima Koubka. Zbylý kádr se nezměnil.

Jan Šefara
trenér

KULTURNÍ STŘEDISKO VE SMIDARECH

POŘÁDÁ

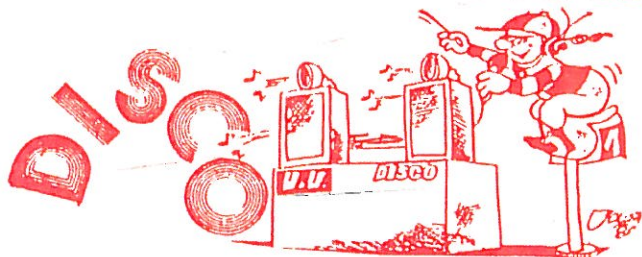
Pro mládež - diskotéky Luboše

Haltufa v sobotu dne 26. 11. ve 20,00

3. 12. ve 20,00

10. 12. ve 20,00

Sokolovna

PRO ŽENY - NABÍDKOVOU AKCI PŘÍRODNÍ KOSMETIKY NĚMECKÉ FIRMY
L.R.COSMETIC /parfémy, šampóny, dekorativní kosme-
tika, krémy../

ÚTERÝ 29.11.94 ZASEDACÍ MÍSTNOST OÚ - SMIDARY 16,00 hod.

Pro všechny generace - předvánoční
zábavný pořad

"SEJDEME SE U PROCHÁZKŮ"

Pořad je vhodný i pro děti starší deseti let. Písničky,
anekdoty, zážitky....

SOKOLOVNA SMIDARY 15.12. v 17.00 h

E. Řeháčková
ved. MKS

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

NOVĚ NAROZENÍ

7.6. 94 Monika Bulejková
Chotělice 102

10.6.94 Martina Berglová
Červeněves 38

24.6.94 Marcela Říhová
Červeněves

24.6.94 Dušan Říha
Červeněves 55

26.6.94 Alena Zechovská
Smidary 335

28.6.94 Lucie Knytllová
Smidary 34

2.7.94 Klára Baranová
Smidary 212

22.9.94 Jakub Sodomka
Smidary 69

3.10.94 Lukáš Kozák
Chotělice 111

27.10.94 Anna Šolínová
Smidary 78

29.10.94 Lukáš Brodský
Smidary 198

5.11.94 Denis Dávid
Smidary 329

ÚMRTÍ

18.5.94 Emilie Bajerová
Smidary 11

20.5.94 Amálie Pospíšilová
Křičov 15

19.7.94 Jan Barták
Červeněves 27

12.8.94 Jaroslav Rajm
Smidary 63

13.8.94 Josef Janeček
Červeněves 29

26.8.94 František Čapek
Chotělice 136

11.9.94 Josef Jícha
Červeněves 95

20.10.94 Josef Nováček
Chotělice 55

SŇATKY

23.7.94 Jiří Šulc - Nechanice + Marcela Šedivá - Křičov

23.7.94 Josef Žampa - Smidary + Helena Kopecká - Smidary

27.8.94 Zdeněk Janovec - Vinary + Ivana Roubalová - Vinary

3.9.94 Zdeněk Purma - Smidary + Jindra Kovaříková - Smidary

16.9.94 Vl. Eremiaš - Ohnišťany + Jana Bartošová - Valdice

22.10.94 Roman Wojcik - Smidary + Šárka Hubáčková - Nové Město

ZLATOU SVATBU oslavili:

dne 10.7.94 manželé Anna a František Stádníkoví ze Smidar,

dne 19.11.94 manželé Vlasta a Cyril Blažkovi ze Smidar.

B l a h o p ř e j e m e.

28.6.1994 . ROZLOUČENÍ DĚTÍ

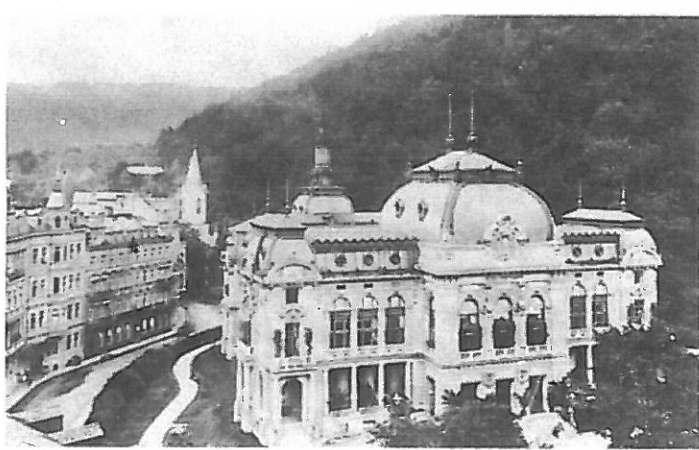
S MATEŘSKOU ŠKOLOU

Marie Zavadilová
matřička

PRO CHVÍLE ODDECHU

(1. tajenka) je významné lázeňské a okresní město s 61 000 obyvateli při ústí říčky (2. tajenka). V řadě lázeňských ústavů se léčí zejména choroby zažívacího ústrojí a nemoci z poruch výměny látkové. Ke komplexní léčebné tradici patří hlavně pitná léčba, k níž je využíváno 12 teplých minerálních pramenů, z nichž nejsilnější (3. tajenka) tryská do výše 10–15 m z hloubky 3 000 m.

Pomůcka: Dosi, Ilo, Tabo, Karamzin.

	DĚLAT POKRM PECENÍM	JAPONSKY ZAPAS	PAPOUSEK	SPZ PARDUBIC		PRÍZPŮSO- BOVAT	NĚM. „RŮŽE“	VNITŘEK	AUTONOMNÍ OBLAST (ZKR)		SLOV. UKAZOVACÍ ZAJMENO	CHEM PRVEK	PRVNÍ TAJENKA	ČESKÝ HRAD
ČÁST STŘECHY					ČISTICI PROSTŘE- DEK					RYTMUS				
DRUH OŘECHŮ					BYV VZPĚ RAČ USA DOPLŇOVAT VODOU					ŘEKA V SRN VLHCIT				
OBDOBÍ				INDONES MĚSTO SKOPOVÉ S RYŽÍ					PODZEMNÍ DRAHA FINSKÉ MĚSTO					
SPZ KARVINÉ			KOSTÉ								DANSKÝ OSTROV			
ANGL. PŘEDLOŽKA			MĚSTO V PERU MPZ POLSKÁ			VODNÍ ŽIVOČICH BAHENNÍ BYLINA				PROUD ŘEKY EIN- STEINIUM				
DRUHÁ TAJENKA											OSOBNÍ ZAJMENO RUSKÝ SPISOVATEL			
	PICCHAT	UMYVADLO TŘETÍ TAJENKA						TIŠTĚNÉ KNIHY MPZ RUMUNSKA						PŘÍTEL MOHA MEDA
SPZ BŘECLAVI			ZN. AUTO MOBILU STAROŘECKÝ EPOS								ZN. KOŘENÍ ZN. NA ČS LETADLECH			
BUJNÍ KONÉ				ETIOP MĚSTO OSOBNÍ ZAJMENO					MUŽSKÉ JMENO	ALŽÍRSKÝ PŘÍSTAV ZÁVAR DO POLEVKY				
VÝTVOR					TITAN SPZ PRAHY			TURECKÉ MĚSTO ŽENSKÉ JMENO						
ŽENSKÉ JMENO						LAT. „NIKDO“ RUTHENIUM					KAP ČLEN AKADEMIE			
DŘEVĚNÉ STŘOPY				DŘEVO- MORKA (SLOV)									NEVINOUT	ZBAVITI OSTŘÍ
ŘECKÝ OSTROV				ŠPANĚL MUŽSKÉ JMENO						BIOGRAF ČÁST ČSFR				
										ZN. MALÝCH MOTOCYKLŮ				
										PŘEDLOŽKA		JEMU		
										RHENIUM		PRIMÁT AKADEMIE VĚD ZKR		
										ITAL VÝROBCE HOUSLÍ				
										AT ŽLJE (LAT)				
										SLOV SPOJKA		ZN. LETADEL KOSTARIKY		

PROVOZNÍ DOBA

RESTAURACE "SOKOLOVNA" SMIDARY
IV. SKUP.

PONDĚLÍ	17 - 22
ÚTERÝ	12 - 22
STŘEDA	12 - 22
ČTVRTEK	12 - 22
PÁTEK	12 - 24
SOBOTA	12 - 24
NEDĚLE	13 - 21

PROVOZOVATEL: Březský František
Fučíkova 892
504 01 Nový Bydžov

VYMALOVÁNÍ
• bytů • výrobních hal • provozních budov •
• školních budov •

NĀTĚRY
• nábytku • dveří • oken • email - fládrování •
• průmyslového zařízení • stěn - lingrusty •

zajistí firma

FRANTIŠEK POKRUPA

503 53 SMIDARY - J.A. Komenského 322
TELEFON 0448-931 78 TELEFON

• VLASTNÍ DOPRAVA • VLASTNÍ MATERIÁL • VÝHODNÉ CENY - za hotové i na fakturu •

FIRMA DOLEŽAL NOVÝ BYDŽOV
Metličky 1103
telefon 0448-22644

Fa Doležal provádí

vyrábí veškeré potrubní rozvody včetně montáže po celém území ČR
provádí veškeré topenářské práce
provádí veškeré zámečnické práce včetně výroby a montáže ocelových konstrukcí
provádí montáž technologických celků, výrobních linek po celém území ČR

Při realizaci zakázek důsledně dbáme na dodržení sjednaných dohod, zejména sjednaných termínů a odbytových nákladů.
Věříme, že naše nabídka usnadní Vaše rozhodování při plánování akcí a že navážeme oboustranně výhodné obchodní kontakty.

Na spolupráci se těší
Petr DOLEŽAL - Metličky 1103 - 504 01 Nový Bydžov

JOSEF KODR

prodej náhradních dílů
z ojetých zahraničních aut

Provozovna:
503 53 Smidary

Tel., fax (0448) 93 109

FIRMA VOKAČ
KABELOVÁ KONFEKCE

přijme větší počet zaměstnanců na dvousměnný
provoz / odvoz z odpolední směny zajištěn/
NOVÝ BYDŽOV
tel. 23112